

Základná škola, Kúpeľná 2, Prešov

**Smernica
pre zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia
žiacov v škole**

Čl. 1

Úvodné ustanovenie

Smernica stanovuje základne podmienky a postupy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov, podmienky na vylúčenie alebo obmedzenie faktorov, podmieňujúcich vznik školských úrazov, poškodení zdravia a všeobecné zásady prevencie.

Čl. 2

Rozsah platnosti

Táto smernica je platná pre všetkých žiakov a pedagogických zamestnancov Základnej školy, Kúpeľná 2, Prešov.

Čl. 3

Povinnosti školy

Škola je pri výchove a vzdelávaní povinná:

1. Prihliadať na základné fyziologické potreby žiakov.
2. Vytvárať podmienky na zdravý vývin žiakov.
3. Zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia žiakov.
4. Poskytnúť žiakom nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

Čl. 4

Práva a povinnosti žiakov

Žiak má právo na:

1. Výchovu a vzdelávanie v bezpečnom a hygienicky vyhovujúcom prostredí.
2. Organizáciu výchovy a vzdelávania primeranú jeho veku, schopnostiam, záujmom, zdravotnému stavu v súlade so zásadami psychohygieny.

Žiak je povinný:

- a) Neobmedzovať svojim konaním práva ostatných osôb zúčastňujúcich sa výchovy a vzdelávania.
2. Dodržiavať školský poriadok školy a ďalšie vnútorné predpisy školy.
3. Chrániť svoje zdravie a zdravie spolužiakov, nevykonávať činnosti, ktoré sú zdraviu škodlivé, najmä fajčenie, pitie alkoholických nápojov, požívanie zdraviu škodlivých látok.
4. Rešpektovať pokyny zamestnancov školy, ktoré sú v súlade s právnymi predpismi, vnútornými predpismi školy a s dobrými mravmi.

5. Pred skončením vyučovania bez dovolenia nevychádzať zo školskej budovy, zdržiavať sa v školských priestoroch v čase mimo vyučovania môže žiak len za podmienok, určených školským poriadkom.
6. Nenosiť do školy predmety, ohrozujúce seba, zdravie spolužiakov, resp. zamestnancov školy.

Čl. 5

Osobitné povinnosti k zaisteniu bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov

Škola je povinná:

1. Sústavne zabezpečovať bezpečné a zdraviu neškodlivé podmienky v škole a tiež pri mimoškolských činnostiach.
2. Zabezpečiť pravidelnú kontrolu priestorov školy, jej vybavenia, inštalácií, zariadení, upozorňovať na zistené nedostatky a zaistiť ich odstránenie.
3. Venovať osobitnú pozornosť prevedeniu komunikácií a pomocných konštrukcií (podlahy, schody, zábradlia) sklenené výplne okien a dverí, elektrickej inštalácii, športoviskám a ich vybaveniu.
4. Zamedziť žiakom prístup do priestorov, kde im hrozí zvýšené nebezpečenstvo úrazu a poškodenia zdravia (kuchyne, kotolne, nárad'ovne, sklady).
5. Pre mimoškolské aktivity schváliť program, ktorý rešpektuje požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.
6. Mimoškolské aktivity organizovať len v bezpečných a zdraviu neškodných podmienkach.
7. Zabezpečiť výkon dozoru nad žiakmi počas vyučovania, prestávok a mimoškolských akcií.
8. Sústavne dohliadať na činnosť a správanie žiakov, upozorňovať, usmerňovať a vhodne organizovať činnosti s ohľadom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.
9. Vykonávať oboznamovanie a informovanie žiakov o zásadách bezpečnosti a ochrany zdravia na začiatku školského roka, výučby v odborných učebniach, na športových podujatiach, mimoškolských činnostiach.
10. Ochrániť zdravie žiakov pred účinkami tabakového dymu vydaním zákazu fajčenia v škole.
11. Zabezpečiť, aby v prípade úrazu žiakov boli dostupné prostriedky prvej pred lekárskej pomoci.
12. Poskytovanie prvej pred lekárskej pomoci má byť v primeranom počte zamestnancami, znalými poskytovať prvú pred lekársku pomoc.
13. Zabezpečiť, aby organizovanie výletov, exkurzií, lyžiarskych a plaveckých výcvikov a ďalšie aktivity boli organizované po informovanom súhlase a dohode so zákonným zástupcom žiaka.

Čl. 6

Oboznamovanie o podmienkach zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov

1. Cieľom oboznamovania je zabezpečiť získanie potrebného súboru informácií a vedomostí o zásadách bezpečného správania v škole.
2. Oboznamovanie žiakov sa vykonáva na začiatku školského roku t.j. prvý týždeň v školskom roku, po závažnom školskom úraze žiaka, pred mimoškolskými akciami, výletmi a exkurziami. Oboznamovanie žiakov vykoná triedny učiteľ, iný učiteľ vyučujúci daný predmet alebo vyučujúci, ktorý organizuje školskú akciu a má byť preukázateľné a založené do dokumentácie školy.

Čl. 7

Zásady bezpečného správania sa v škole

1. Žiaci na vyučovanie prichádzajú pred vyučovaním najskôr 15 minút pred začiatkom vyučovania. Na popoludňajšie vyučovanie a záujmovú činnosť prichádzajú 10 minút pred začiatkom vyučovania resp. činnosti.
2. Do budovy žiaci prichádzajú hlavným vchodom, pokiaľ nie je stanovené inak.
3. Žiaci, ktorí prídu na vyučovanie, výchovnú činnosť skôr, ako je stanovený čas, disciplinovane čakajú na mieste, ktoré im určil učiteľ. Vstup do školy v mimo vyučovacom čase bez vedomia vyučujúceho je zakázaný.
4. Na činnosti, ktoré organizuje škola, sa žiaci zhromažďujú na mieste a v čase, písomne oznámenom učiteľom a schváleným riaditeľkou školy.
5. Žiak sa v škole prezúva do zdravotne neškodnej pevnej obuvi.
6. Vychádzkovú obuv žiak necháva v šatňovej skrinke. Po odchode domov žiak necháva prezuvky v škole na určenom mieste.

Čl. 8

Zásady bezpečného správania sa žiakov pri vyučovaní

1. Žiak je povinný počas vyučovania, prestávok ako aj na školských akciách chrániť svoje zdravie a zdravie svojich spolužiakov.
2. V prípadoch zvýšeného ohrozenia bezpečnosti a zdravia žiaka pri niektorých činnostiach sú žiaci oboznámení s pokynmi na predchádzanie úrazom. Každý žiak je povinný dodržiavať

všeobecné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia a rešpektovať usmernenia učiteľov na predchádzanie úrazom.

3. Všetci žiaci sú povinní rešpektovať pokyny dozor konajúcich učiteľov školy.
4. Žiaci nesmú v škole ani mimo nej fajčiť, piť alkoholické nápoje, používať toxické látky a drogy.
5. Žiak dôsledne dodržiava hygienické zásady – dôsledne si umyje ruky po použití WC a tiež pred každým jedlom.
6. V učebniach aj v ostatných priestoroch školy sú zakázané všetky nebezpečné činnosti, hlavne stúpanie na stoličky, behanie, skákanie, kĺzanie po podlahách.
7. Zakázané je vykláňanie žiakov z okien, otváranie veľkých krídel okien, lezenie na parapety a sadanie na ne.
8. Je potrebné venovať zvýšenú pozornosť rohom a hranám v miestnosti, aby nedošlo k úrazu.
9. Pred začatím činnosti, pri ktorej vzniká riziko úrazu, je učiteľ povinný preukázateľne poučiť a upozorniť žiakov na ich možné nebezpečenstvo vzniku úrazu.

Čl. 9

Zásady bezpečného správania žiakov cez prestávky

1. Žiaci sa pohybujú primerane rýchlo, nerušia a neobmedzujú svojich spolužiakov, bez dovolenia nesmú opustiť budovu školy.
2. Je zakázané vykláňať sa z okien, pokrikovať z okien na okoloidúcich, vyhadzovať papier, odpadky a iné predmety z okien, behať, skákať, šmýkať sa voziť po zábradlí, skákať po schodoch.
3. Počas malých prestávok žiak neopúšťa triedu (s výnimkou hygienických potrieb).
4. Počas veľkej prestávky (po 2. vyučovacej hodine) sa žiaci zdržiavajú v triede a na chodbe pri triede a rešpektujú pokyny učiteľov, ktorí vykonávajú dozor nad žiakmi.
5. Ak majú žiaci vyučovanie v odborných učebniach, vezmú si potrebné veci a disciplinovane pred koncom prestávky čakajú na vyučujúceho a s ním sa presunú do odbornej učebne.

Čl. 10

Zásady bezpečného správania v školských učebniach

Zásady bezpečného správania žiakov v učebniach technickej výchovy

1. Do učebne technickej výchovy môže žiak vstupovať len v sprievode učiteľa.

2. Žiak je povinný prísť na vyučovanie technickej výchovy v primeranom pracovnom oblečení.
3. Každý žiak má svoje pracovné miesto, ktoré bez súhlasu učiteľa nesmie meniť.
4. Každý žiak je zodpovedný za nástroje a náradie, ktorým je vybavené pracovisko.
5. Pri každej práci je žiak povinný dodržiavať zásady bezpečnej práce.
6. Učiteľ je povinný preukázateľne oboznámiť žiakov so základnými zásadami bezpečnosti práce s ručnými nástrojmi, a s analýzou nebezpečenstva a ohrozenia, ktoré sa vyskytujú pri týchto prácach.
7. Na začiatku vyučovacej hodiny je žiak povinný skontrolovať svoje pracovisko, náradie a nástroje. Zistené nedostatky ihneď hlási učiteľovi. Je zakázané pracovať s poškodeným náradím a nástrojmi.
8. Rešpektujú bezpečnostné pokyny pri práci s nástrojmi a materiálom a to:
 - a) ostrie nástrojov pri práci musí smerovať vždy od tela a tváre tak, aby sa žiak nezranil a nezranil ani spolužiaka,
 - b) musí používať osobné ochranné pracovné prostriedky (montérky, prípadne pracovné rukavice),
 - c) pri práci s farbami, lakmi moridlami a lepidlami pracuje žiak pri otvorenom okne a po práci si je povinný dôkladne umyť ruky.
9. Po ukončení vyučovacej hodiny je žiak povinný očistiť svoje pracovisko, skontrolovať a uložiť náradie.
10. Učiteľ po prekontrolovaní pracoviska odvedie žiakov z učební do tried.

Zásady bezpečného správania žiakov na hodine telesnej výchovy

1. Vstup a pobyt žiakov v telocvični je výlučne v sprievode učiteľa.
2. Žiaci sú povinní dodržiavať všetky hygienické, bezpečnostné predpisy, o ktorých boli preukázateľne oboznámení na úvodnej hodine TV.
3. Sú oboznámení s umiestnením lekárnicky pre poskytnutie prvej pomoci.
4. Žiaci sú povinní cvičiť v dohodnutom cvičebnom úbore.
5. Pri cvičení s náradím musí byť poskytovaná záchrana školenou osobou a každý cvičenec musí mať zabezpečený dostatočný priestor na cvičenie.
6. Cvičebné náradie, na ktorom sa bude cvičiť, musí byť skontrolované učiteľom pred každou vyučovacou hodinou. Nedostatky je nutné odstrániť, pokiaľ to nie je možné, je toto náradie potrebné vyradiť z používania.
7. Vybavenie športoviska musí byť v bezpečnom stave. Podlaha, povrch ihriska, kvalita, náradie, kryty a pod.
8. Pri športových aktivitách je potrebné používať vhodný cvičebný odev a športovú obuv.
9. Zakázané je používať pri cvičení okuliare, hodinky, retiazky, žuvať žuvačky a pod.
10. Pred začatím každej novej hry, súťaže, či cviku je nutné vysvetliť pravidlá či postup a overiť, či boli žiakmi pochopené. Vhodné je danú činnosť najprv predviesť a umožniť si ju vyskúšať pred samotnou hrou súťažou.

Zásady bezpečného správania žiakov v učebni informatiky a v mediálnej učebni

1. Do učebne smú žiaci vstupovať len v sprievode učiteľa.

2. Žiaci sú povinní dodržiavať všetky hygienické, bezpečnostné predpisy, o ktorých boli preukázateľne oboznámení na úvodnej hodine.
3. Učiteľ určí každému žiakovi jeho pracovné miesto pre prácu s počítačom. Žiak sa dostaví na svoje miesto včas a nesmie si ho svojvoľne vymieňať. V prípade, že je na jedno miesto viac žiakov, učiteľ časovo rozdelí prácu na počítači medzi žiakmi.
4. Každý žiak je zodpovedný za jemu pridelený počítač, jeho obsluhu zapíše do príslušného zošita.
5. Pri práci s počítačom nie je dovolené jesť a piť nápoje a mať ich na pracovnom stole.
6. Žiaci nevyrušujú pri práci svojich spolužiakov neprimeraným hlukom a zbytočným pohybom po učebni.
7. Žiaci dávajú pozor na elektrické rozvody, elektrické zásuvky. Nezasahujú do elektrického obvodu počítača. Je zakázané pracovať s poškodeným počítačom.
8. Žiaci sú povinní nahlásiť každú poruchu počítača alebo príslušenstva učiteľovi.
9. Po skončení vyučovacej hodiny žiaci v učebni dôkladne vyčistia priestor okolo počítačov, uložia stoličky, pričom venujú pozornosť elektrickým káblom.
10. Učiteľ stav učebne skontroluje, uzamkne a žiaci odchádzajú z učebne spoločne.

Čl. 11

Zásady bezpečného správania pri mimoškolských činnostiach

Každý školský výlet, exkurzia, lyžiarsky a plavecký výcvik alebo iné mimoškolské aktivity konané so žiakmi musia byť dôsledne pripravené a zabezpečené. Plán organizačných opatrení pripraví triedny učiteľ alebo poverený pedagogický zamestnanec, ktorý ho predloží na schválenie riaditeľke školy v dostatočnom časovom predstihu.

Plán musí obsahovať:

- a) názov a zámer akcie,
- b) termín konania akcie,
- c) trasu a miesto pobytu,
- d) počet účastníkov (žiakov a sprievodcov), meno vedúceho a počet členov pedagogického zboru,
- e) miesto a hodinu zrazu a návratu,
- f) spôsob dopravy,
- g) program na každý deň,
- h) podmienky stravovania a ubytovania,
- i) bezpečnostné opatrenia,
- j) preukázateľné školenie žiakov z bezpečnosti a ochrany zdravia zamerané na konkrétnu mimoškolskú činnosť.

Zásady bezpečnosti pre športové hry a súťaže

1. Riaditeľka školy určí zodpovednú osobu za celú akciu.
2. Výber akcie musí zodpovedať veku, vyspelosti a počtu účastníkov, druhu súťaže.
3. Pri každej súťaži je potrebné zabezpečiť jednu dospelú osobu.
4. Preveriť navrhované trasy, športoviská, označiť nebezpečné miesta.

5. Na športovisku musí byť preverený hlavne stav povrchu.
6. Na začiatku akcie je nutné účastníkov oboznámiť s organizačným pokynmi, pravidlami súťaže, vymedziť priestor pre pohyb účastníkov, jej značenie, oboznámiť s dovolenými a zakázanými činnosťami, oboznámiť s postupom v prípade úrazu alebo mimoriadnej činnosti.

Zásady bezpečnosti žiakov pri plaveckom výcviku

1. Plavecký výcvik organizuje škola v rámci predmetu telesná výchova formou kurzu.
2. Pedagogický dozor pri dochádzke žiakov do plavárne zabezpečuje učiteľ školy alebo pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy.
3. Plavecký výcvik žiakov sa realizuje len vo vymedzenom priestore bazénu alebo kúpaliska do výšky vodnej hladiny 1,2 m. Na jedného dospelého cvičiteľa pripadá skupina detí s najvyšším počtom 10 žiakov.
4. Cvičiteľ plávania zodpovedá za zdravie a bezpečnosť žiakov.

Zásady žiakov pri lyžiarskom výcviku

1. Škola môže organizovať pre žiakov 7. alebo 8. ročníka s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka lyžiarsky výcvik .
2. Lyžiarsky výcvik vedie pedagogický zamestnanec, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovací predmet telesná výchova, alebo iný pedagogický zamestnanec s osvedčením viesť lyžiarsky výcvik.
3. Jedno lyžiarske družstvo tvorí najviac 15 žiakov.
4. Vedúci lyžiarskeho výcviku zodpovedá za riadnu prípravu a priebeh výcviku. Zabezpečuje program výcviku a celého zájazdu, riadi prácu lyžiarskych inštruktorov a dbá na dodržiavanie denného programu.
5. Lyžiarsky inštruktor zodpovedá za výcvik zvereného družstva, zdravie a bezpečnosť jeho členov, podľa pokynov vedúceho vykonáva pedagogický dozor. Starostlivosť o zdravie účastníkov vykonáva vedúci zájazdu alebo inštruktor len ak má na prácu potrebné predpoklady (školenie prvej pomoci).
6. Zdravotník sa na lyžiarsky výcvik vysiela len ak sa výcvik koná pobytovou formou.
7. Na lyžiarsky výcvik sa volia len nelavinózne svahy , za vhodné sa považujú v zimných lyžiarskych strediskách , ktoré sú upravované a ich terén je vhodný pre pohybové danosti žiakov.
8. Pri výcviku je potrebné riadiť sa všeobecnými bezpečnostnými predpismi, vydanými príslušnou horskou službou.
9. Vedúci lyžiarskeho výcviku a inštruktori skontrolujú pred začiatkom výcviku výstroj žiakov. Dbajú na používanie bezpečnostného lyžiarskeho viazania a na oblečenie, prispôbené poveternostným podmienkam.
10. Lyžiarsky výcvik sa koná formou sústredenej päťdennej, maximálne sedemdennej výchovnovzdelávacej činnosti v období mesiacov december – apríl.

Zásady bezpečnosti žiakov pri organizovaní školských výletov, exkurzií

1. Pre žiakov 1. až 4. ročníka sa môže v školskom roku organizovať jeden jednodňový výlet. Pre žiakov 5. až 9. ročníka sa môžu organizovať dva jednodňové výlety alebo jeden dvojdnňový výlet.

2. Ako súčasť vyučovania môže škola organizovať exkurzie. Miesto a čas exkurzie musia vychádzať z učebných osnov školského vzdelávacieho programu. Žiaci sa v jednom ročníku môžu zúčastniť v školskom roku najviac na troch exkurziách, trvajúcich viac ako 4 vyučovacie hodiny.

Čl. 12

Postup zamestnancov ZŠ pri evidencii úrazov žiakov

1. Škola vedie zošit evidencie registrovaných a neregistrovaných školských úrazov

2. Evidencia obsahuje:

- a) meno a priezvisko žiaka, ktoré utrpelo úraz
- b) deň, hodinu, charakter úrazu, miesto, kde došlo k úrazu,
- c) stručný opis, ako k úrazu došlo,
- d) mená svedkov úrazu, meno a priezvisko pedagogického zamestnanca, ktorý vykonával dozor v čase vzniku úrazu,
- e) dátum zapísania úrazu do evidencie
- f) počet vymeškaných dní z dôvodu úrazu.

3. Postup zamestnanca ZŠ pri poskytnutí prvej pomoci:

- a) ak žiak utrpí úraz, alebo má zdravotný problém, ktorý nie je potrebné ošetriť lekárom, ošetrí ho pedagogický zamestnanec obvyklým spôsobom.
- a) úraz a spôsob ošetrovania zaeviduje v zošite školských úrazov, tento záznam dá rodičovi na podpis.
- b) ak dieťa utrpí úraz, lebo má zdravotný problém, ktorý si vyžaduje ošetrovanie lekárom, zamestnanec to ohlásí zástupkyňe riaditeľky školy. Spoločne ihneď skontaktujú rodiča žiaka, s ktorým sa dohodne na ďalšom postupe. Ak je rodič nezastihnuteľný privolajú lekársku zdravotnú službu.

4. V prípade vážnej, život ohrozujúcej situácie a okamžite privolá rýchla zdravotná pomoc a žiakovi sa poskytne potrebná rýchla prvá pomoc zamestnancom školy až do príchodu lekára.

5. Po návrate z ošetrovania zaznamená úraz v zošite úrazov a znovu sa pokúsi o telefonický kontakt s rodičom. Zabezpečí sa odovzdanie lekárskeho záznamu o ošetrení úrazu rodičom dieťaťa.

6. Úraz sa eviduje aj elektronicky vo webovej aplikácii podľa metodického usmernenia č.4/2009- R z 11.februára 2009 k zavedeniu jednotného postupu škôl pri vzniku registrovaného školského úrazu a pri evidencii nebezpečných udalostí, ktorou upresňuje postup zamestnancov

7. Záznam do knihy evidencie úrazov spisuje pedagogický zamestnanec, ktorý sa ako prvý dostal do kontaktu s úrazom. Ak to nie je možné, záznam spíše triedny učiteľ žiaka. Ak ani to nie je možné, záznam spíše zamestnanec poverený riaditeľkou školy.
8. Ak žiak chýba na vyučovaní menej ako 4 dni (teda 0 až 3 dni), tento úraz sa považuje za neregistrovaný školský úraz.
9. Ak žiak z dôvodu školského úrazu chýba v škole na základe stanoviska ošetrojúceho lekára viac ako 3 dni (teda 4 dni a viac), považujeme tento úraz za registrovaný školský úraz.
10. Škola spisuje záznam o registrovanom školskom úraze najneskôr do štyroch dní po oznámení vzniku registrovaného školského úrazu.
11. Poverený vedúci zamestnanec školy je povinný do 7. kalendárnych dní od vzniku každého školského úrazu zaevidovať ho prostredníctvom webovej aplikácie Úr (MŠ SR) 1-01sledujúcej štatistiku úrazovosti na školách.
12. Záznam o registrovanom úraze dostanú: zákonný zástupca dieťaťa, škola, technik BOZP, poisťovňa, v ktorej má škola vybavené úrazové poistenie žiakov

Článok 13

Záverečné ustanovenia

Táto smernica je určená pre všetky úseky školy a je súčasťou vnútorného školského poriadku. So smernicou sú povinní oboznámiť sa všetci žiaci a pedagogickí zamestnanci školy.

Smernica nadobúda účinnosť dňa 02. 09. 2014.

PaedDr. Eva Bilišňanská
riaditeľka školy